

GARIS PANDUAN PERMOHONAN & PENDAFTARAN PERKAHWINAN, PERCERAIAN DAN RUJU' DI LUAR NEGARA

BAHAGIAN KELUARGA
SOSIAL DAN KOMUNITI,
JAKIM.

KANDUNGAN

A. PENDAHULUAN3
B. PERKAHWINAN DI LUAR NEGARA3
C. PERMOHONAN BERKAHWIN ATAU BERPOLIGAMI DI LUAR NEGARA4
D. TANGGUNGJAWAB PENDAFTAR PERKAHWINAN,	
PENCERAIAN DAN RUJU' DI LUAR NEGARA5
E. AKAD NIKAH DI LUAR NEGARA6
F. PENDAFTARAN PERKAHWINAN DI LUAR NEGARA7
I. PENDAFTARAN PERKAHWINAN.	
II. PENDAFTARAN PERKAHWINAN DI BADAN-BADAN AGAMA, MAJLIS AGAMA ISLAM ATAU PUSAT ISLAM YANG DIIKTIRAF DI LUAR NEGARA.	
G. PERCERAIAN DI LUAR NEGARA8
H. RUJU' DI LUAR NEGARA9
I. PANDUAN RUKUN NIKAH10
I. RUKUN NIKAH	
II. SYARAT-SYARAT NIKAH	
III. SUSUNAN WALI	

GARIS PANDUAN PENGURUSAN PERKAHWINAN,

PERCERAIAN DAN RUJU' DI LUAR NEGARA

A. PENDAHULUAN

1. Pada umumnya, perkahwinan, perceraian dan ruju' di luar negara hendaklah berdasarkan Hukum Syarak dan Akta/Enakmen Undang-Undang Keluarga Islam negeri-negeri atau undang-undang yang berkuat kuasa di negara berkenaan.
2. Bagi memudahkan urusan perkahwinan, perceraian dan ruju' di luar negara, Kerajaan Malaysia telah melantik Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju' di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul di beberapa buah negara. Bagi Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul di luar negara yang tidak mempunyai Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju', rakyat Malaysia dibenarkan mendaftarkan perkahwinan, perceraian dan ruju' di Badan-Badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam yang diiktiraf oleh pihak berkuasa negara berkenaan.

B. PERKAHWINAN DI LUAR NEGARA

3. Berdasarkan peruntukan Undang-Undang Keluarga Islam di Malaysia perkahwinan di luar negara boleh dibuat di :
 - a. Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul Malaysia yang mempunyai Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju' yang dilantik oleh Kerajaan Malaysia.
 - b. Badan-badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam yang diiktiraf oleh pihak berkuasa negara berkenaan.

C. PERMOHONAN BERKAHWIN ATAU BERPOLIGAMI DI LUAR NEGARA

4. Tanggungjawab Pemohon yang ingin berkahwin atau berpoligami.

4.1 Permohonan berkahwin bagi orang Islam yang tinggal di luar negara boleh dikemukakan kepada :

a. Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju' di luar negara yang dilantik oleh Kerajaan Malaysia yang ditempatkan di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul.

b. Badan-badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam yang diiktiraf oleh pihak berkuasa negara berkenaan.

4.2 Permohonan berkahwin atau berpoligami bagi orang Islam yang tinggal di Malaysia dan ingin berkahwin di luar negara hendaklah dikemukakan kepada Jabatan Agama Islam Negeri atau Mahkamah Syariah yang mana berkenaan.

4.3 Bagi perkahwinan atau poligami yang dijalankan di Badan-Badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam, pasangan hendaklah memastikan perkahwinan atau poligami tersebut dijalankan berdasarkan peraturan dan undang-undang yang berkuat kuasa di negara berkenaan dan bertepatan dengan Hukum Syarak manakala pemohon perempuan telah mendapat keizinan daripada Wali dengan menyertakan Surat Wakalah Wali (jika berkaitan).

D. TANGGUNGJAWAB PENDAFTAR PERKAHWINAN, PENCERAIAN DAN RUJU' DI LUAR NEGARA

5. Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Rujuk di luar negara hendaklah memastikan perkara-perkara berikut :
- a. Memastikan pemohon perempuan telah mendapat keizinan daripada Wali dengan menyertakan Surat Wakalah Wali (jika berkenaan).
 - b. Memastikan perkahwinan, perceraian dan ruju' dijalankan mengikut hukum Syarak dan Akta/Enakmen Undang-Undang Keluarga Islam yang berkuat kuasa di Malaysia atau undang-undang yang berkuat kuasa di negara berkenaan.
 - c. Mendapat kebenaran berkahwin daripada Jabatan Agama Islam Negeri atau Mahkamah Syariah yang berkenaan (jika berkenaan).
 - d. Mendapat kebenaran berpoligami daripada Mahkamah Syariah, (jika berkenaan).
 - e. Merekodkan maklumat perkahwinan yang dibuat bagi memudahkan urusan-urusan pengesahan nikah, mendaftar kelahiran anak, persekolahan anak-anak, kematian, perceraian, sebarang tuntutan melibatkan urusan Mahkamah, keperluan Imigresen dan sebagainya.
 - f. Memastikan maklumat perkahwinan diisi dengan lengkap dan kemas oleh pemohon.

E. AKAD NIKAH DI LUAR NEGARA

6. Akad nikah di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul boleh dilakukan oleh :
 - a. Wali perempuan di hadapan Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Rujuk yang dilantik di luar negara (jika ada) ; atau
 - b. Wakil Wali di hadapan dan dengan kebenaran Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Rujuk yang dilantik di luar negara (jika ada) ; atau
 - c. Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Rujuk yang dilantik di luar negara (jika ada).
 - d. Jika perkahwinan tersebut melibatkan seorang perempuan yang tidak mempunyai wali nasab, perkahwinan tersebut hendaklah diakadnikahkan oleh Wali Raja/Wali Hakim.
7. Pendaftar digalakkan memberi taklimat atau penerangan ringkas tentang hal-hal berkaitan dengan perkahwinan dalam Islam.
8. Akad nikah di Badan-Badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam hendaklah mengikut Hukum Syarak dan undang-undang yang berkuat kuasa di negara berkenaan.

F. PENDAFTARAN PERKAHWINAN DI LUAR NEGARA

I. PENDAFTARAN PERKAHWINAN.

9. Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju" hendaklah mendaftarkan semua perkahwinan yang dilangsungkan di luar negara apabila permohonan pendaftaran dikemukakan oleh pemohon.

II. PENDAFTARAN PERKAHWINAN DI BADAN-BADAN AGAMA, MAJLIS AGAMA ISLAM ATAU PUSAT ISLAM YANG DIIKTIRAF DI LUAR NEGARA.

10. Bagi pasangan yang berkahwin di Badan-Badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam yang diiktiraf di luar negara dan tidak mendaftarkan perkahwinan tersebut di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul, hendaklah mendapatkan surat nikah, sijil nikah atau apa-apa kenyataan yang membawa maksud pernikahan yang dikeluarkan oleh Badan-badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam di luar negara bagi tujuan pendaftaran perkahwinan di Malaysia.
11. Setelah kembali ke Malaysia, pasangan tersebut hendaklah membuat permohonan pendaftaran bagi perkahwinan yang dilangsungkan di luar negara di Jabatan Agama Islam Negeri yang berkaitan dalam tempoh masa enam (6) bulan setelah kembali ke Malaysia.
 - a. Setiap permohonan pendaftaran nikah hendaklah disertakan dengan maklumat seperti yang berikut:
 - i) Salinan kad pengenalan suami dan isteri yang disahkan (jika berkenaan);

- ii) Salinan pasport suami atau isteri yang bukan warganegara yang disahkan atau surat akuan sumpah yang diikrarkan di hadapan Pesuruhjaya Sumpah (jika berkenaan);
- iii) Salinan Perakuan Masuk Islam atau apa-apa catatan mengenai pengislaman yang disahkan (jika berkenaan);
- iv) Salinan surat kebenaran berkahwin yang disahkan (jika berkenaan);
- v) Salinan sijil mati yang disahkan jika pemohon bercerai mati atau perintah anggapan mati beserta dengan surat perakuan nikah yang asal;
- vi) Surat nikah asal dan salinannya yang disahkan serta terjemahan surat nikah asal dalam bahasa kebangsaan atau bahasa Inggeris;
- vii) Surat perakuan cerai dan pembatalan salinannya yang disahkan atau apa-apa pengesahan perceraian yang diiktiraf oleh Mahkamah (jika berkenaan);
- viii) Surat wakalah wali sekiranya wali tidak dapat hadir semasa majlis akad nikah dijalankan; dan
- ix) Apa-apa dokumen berkaitan pernikahan yang diperakui oleh pihak berkuasa agama negara berkenaan.

G. PERCERAIAN DI LUAR NEGARA

12. Apabila berlaku perceraian di luar negara pasangan bolehlah membuat pengesahan lafaz cerai di Mahkamah Syariah, (sekiranya ada), Badan-badan

Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam yang diiktiraf oleh pihak berkuasa agama negara berkenaan.

13. Pasangan hendaklah mendapatkan surat cerai atau apa-apa dokumen dan pernyataan berkaitan perceraian yang diperakui oleh Badan-badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam negara berkenaan sekiranya pengesahan penceraian dibuat di tempat-tempat berkenaan.
14. Setelah kembali ke Malaysia, pasangan hendaklah mengemukakan permohonan pendaftaran penceraian kepada Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju' di Jabatan Agama Islam Negeri yang berkenaan dan Pendaftar hendaklah mendaftarkan dan merekod maklumat penceraian setelah berpuas hati berhubung penceraian tersebut.

H. RUJU' DI LUAR NEGARA

15. Apabila berlaku ruju' di luar negara, pasangan hendaklah mendaftarkan ruju' itu di hadapan Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju' di Luar Negara (sekiranya ada) di Kedutaan, Suruhanjaya Tinggi atau Pejabat Konsul.
16. Jika ruju' tersebut dibuat di Badan-Badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam yang diiktiraf oleh pihak berkuasa Negara berkenaan, pasangan hendaklah mendapatkan surat ruju' atau atau apa-apa dokumen dan pernyataan berkaitan ruju' yang diperakui oleh Badan-badan Agama, Majlis Agama Islam atau Pusat Islam negara berkenaan.
17. Setelah kembali ke Malaysia, pasangan hendaklah mengemukakan permohonan pendaftaran ruju' kepada Pendaftar Perkahwinan, Perceraian dan Ruju' di Jabatan Agama Islam Negeri yang berkenaan dan Pendaftar hendaklah mendaftarkan dan merekodkan maklumat ruju' setelah berpuas hati berhubung ruju' tersebut.

I. PANDUAN RUKUN NIKAH

RUKUN NIKAH

- i) Lelaki - calon suami
- ii) Perempuan - calon isteri
- iii) Wali
- iv) Dua orang saksi (lelaki)
- v) Sighah (ijab dan qabul)

SYARAT-SYARAT NIKAH

i. SYARAT BAGI LELAKI (Calon Suami)

- Islam
- Bukan mahram dengan bakal isterinya.
- Bukan dalam ihram.
- Tertentu orangnya
- Berkemampuan zahir dan batin
- Tidak beristeri empat
- Tidak dipaksa

ii. SYARAT BAGI PEREMPUAN (Calon Isteri)

- Islam
- Bukan mahram dengan bakal suaminya
- Bukan dalam ihram
- Tertentu orangnya
- Bukan isteri orang
- Bukan dalam iddah

iii. SYARAT WALI*

- Islam
- Lelaki
- Baligh
- Berakal
- Merdeka
- Adil (tidak fasiq)
- Tidak dipaksa
- Bukan dalam ihram
- Bukan dungu/safih

Catatan :

Wali ialah orang yang memiliki atau diberikan kuasa Syara “untuk mengakad nikah.

iv. SYARAT DUA ORANG SAKSI (Lelaki)

- Islam
- Lelaki
- Baligh
- Berakal
- Merdeka
- Adil (tidak fasiq)
- Mendengar
- Melihat
- Tidak bisu
- Memahami maksud ijab dan qabul
- Ingatan yang baik.

v. SYARAT IJAB DAN QABUL

- Berturutan di antara lafaz ijab dan qabul.
- Jelas sebutan ijab dan qabul.

- Didengar oleh dua orang saksi yang memahami maksud ijab dan qabul.
- Disebut nama perempuan dengan khusus (ijab).
- Tidak berta'liq/bersyarat (tempoh yang tertentu).
- Tidak diselangi masa panjang antara ijab dan qabul mengikut uruf.
- Menggunakan perkataan “nikah” semasa ijab dan qabul atau yang membawa makna yang sama.

SUSUNAN WALI

- Bapa kandung
- Datuk (Bapa kepada bapa kandung ke atas)
- Saudara lelaki seibu sebapa
- Saudara lelaki sebapa
- Anak saudara lelaki seibu sebapa ke bawah
- Anak saudara lelaki sebapa ke bawah
- Bapa saudara sebelah bapa seibu sebapa
- Bapa saudara sebelah bapa sebapa
- Anak lelaki bapa saudara sebelah bapa seibu sebapa ke bawah
- Anak lelaki bapa saudara sebelah bapa sebapa ke bawah
- Bapa saudara bapa seibu sebapa
- Bapa saudara bapa sebapa
- Anak lelaki bapa saudara bapa seibu sebapa
- Anak lelaki bapa saudara bapa sebapa ke bawah
- Bapa saudara datuk lelaki seibu sebapa
- Bapa saudara datuk lelaki sebapa
- Anak lelaki bapa saudara datuk lelaki seibu sebapa ke bawah
- Anak lelaki bapa saudara datuk lelaki sebapa ke bawah
- Wali Hakim/Wali Raja/Wali Sultan.